

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії

 А.А. Мазаракі

"17" січня 2019 р.

ПРОГРАМА

**вступного фахового випробування
для здобуття освітнього ступеня магістра**

**галузь знань
спеціальність**

**05 «Соціальні та поведінкові науки»
053 «Психологія»**

Київ 2019

ВСТУП

Мета програми вступних фахових випробувань – забезпечення вступників потрібною інформацією щодо структури і змісту вступних фахових випробувань, а також створення необхідних умов для оцінювання знань, здобутих у процесі навчання за освітньо-професійною програмою підготовки бакалаврів за напрямом підготовки «Психологія».

Предметом вступних фахових випробувань є сукупність знань та вмінь з фахової підготовки щодо психологічного забезпечення професійної діяльності.

Види тестових завдань закритого типу, різного ступеня складності. Вступні фахові випробування проводимуться у формі письмового тестування для виявлення рівня підготовки вступника щодо ступеня володіння професійними знаннями.

Білет письмового тестування з фахових дисциплін складається з 50 закритих тестових завдань. Вступникові потрібно обрати одну правильну найбільш повну відповідь.

Програма вступних фахових випробувань укладена відповідно до навчальних планів підготовки магістрів спеціальності «Психологія».

Програма містить три розділи:

- Загальна психологія.
- Психодіагностика з курсом психоаналізу.
- Психологія управління.

ЗМІСТ ПРОГРАМИ ВСТУПНОГО ФАХОВОГО ВИПРОБУВАННЯ

Розділ 1. ЗАГАЛЬНА ПСИХОЛОГІЯ

Основні характеристики когнітивної сфери особистості. Визначення та властивості понять «відчуття» та «сприймання». Функції відчуттів і сприймань. Нейрофізіологічні механізми відчуттів та сприймання. Властивості й закономірності відчуттів та сприймання. Відчуття та сприймання як активні процеси пошуку й обробки інформації.

Основні підходи до визначення уваги. Психологічні теорії уваги. Види й властивості уваги. Уважність, розвиток і виховання уваги.

Загальна характеристика пам'яті. Психологічні теорії та види пам'яті. Характеристика процесів пам'яті. Мнемічні властивості особистості. Розвиток і виховання пам'яті.

Загальна характеристика мислення. Мислення як процес. Класифікація видів мислення. Принцип єдиного інтелекту та професійне мислення. Індивідуально-психологічні особливості мислення. Комп'ютерна метафора. Мислення і мовлення.

Поняття про уявлення та уяву. Класифікація уяви та уявлення. Види і прийоми уяви. Фізіологічні основи уяви. Уява та фантазія.

Предмет та основні завдання сучасної психології особистості. Поняттєво-категоріальний апарат психології особистості. Концепції особистості в різних психологічних школах. Визначення та співвідношення ключових понять: «людина», «суб'єкт», «індивід», «індивідуальність», «особа», «особистість».

Індивідуально-психологічні, психофізіологічні властивості особистості, темперамент, задатки, здібності. Соціально-психологічна характеристика особистості. Психологічна структура особистості.

Поняття про свідоме і підсвідоме. Самосвідомість особистості. Психологічний зміст понять «розвиток», «розвиток психіки» і «розвиток особистості». Періодизація вікового розвитку людини.

Онтогенез і філогенез психіки. Онтогенез у концепціях вітчизняних психологів. Концепція психосексуального розвитку З. Фрейда, психосоціального розвитку Е. Еріксона, інтелектуального розвитку Ж. Піаже, Л. Виготського та ін.

Компоненти психологічної структури особистості у роботах Б. Ананьєва, К. Платонова, С. Рубінштейна, З. Фрейда, К. Юнга та ін.

Спрямованість особистості: поняття, сутність, зміст, види.

Стать біологічна і психологічна. Чоловіча та жіноча особистість.

Я-концепція та її складові. Рефлексія в особистісному зростанні.

Життєвий шлях і життєвий світ особистості. Поняття про особистісну норму. Особистість і агресія.

Методологічні засади психоаналітичних та неопсихоаналітичних теорій (З. Фрейд, Е. Фромм, К. Хорні, Е. Берн тощо). Аналітична психологія К. Юнга та її значення для сучасної психології. Феноменологічна психологія К. Роджерса. Характеристика екзистенціально-гуманістичних підходів до психології особистості А. Маслоу, Р. Мея, В. Франкла, Д. Бюдженяля.

Мотивація та емоції. Емоції і свідомість. Емоції та почуття.

Теорії емоцій – психоаналітична концепція афекту та мотивації, когнітивні теорії, периферична теорія емоцій, інформаційна теорія емоцій, теорія диференціальних емоцій. Онтогенез емоційної сфери людини. Емоції печалі, гніву, інтересу, радості і здивування. Види емоційних станів (афект, стрес, настрій, фрустрація) та їх характеристики. Причини, види та профілактика стресу.

Афективна сфера (потяги, емоції, почуття і воля) як особистісне пізнання через самоспостереження. Основні функції емоцій.

Регулятивне значення емоцій і волі в самотворенні особистості.

Природа та функції волі. Довільні і вольові дії, їх структура. Етапи вольової дії. Форми довільного управління поведінкою: самодетермінація, самоініціація, самоконтроль, самообілізація. Формування і розвиток вольових якостей особистості. Властивості, класифікація і розвиток вольових якостей. Патологія волі.

Аналіз потребно-мотиваційної підсистеми діяльності та поведінки. Мотивація та пізнавальні процеси. Мотиви та емоційно-вольові процеси і навички. Джерела активності особистості. Класифікація потреб та мотивів поведінки і діяльності особистості.

Операціональна підсистема діяльності та поведінки особистості: поняття та складові. Сучасні погляди психологічної теорії діяльності. Основні положення вивчення складу діяльності за С. Рубінштейном, О. Леонтьєвим: «мотив – діяльність», «ціль – дія», «задача – операція», «операція – функціонально-фізіологічна система». Психомоторика в складі діяльності. Формування умінь та сенсомоторних навичок.

Інформаційна основа діяльності. Поняття про два інформаційні плани: актуальний і потенційний. Основні властивості заміщуваних знаків за М. Тутушкіним. Інформаційний аналіз діяльності за Б. Ломовим і В. Шадриковим: психофізичний, оцінювальний, психологічний.

Психологічні аспекти оброблення інформації та прийняття рішень.

Загальна характеристика регуляторних процесів. Основні поняття саморегуляції, діяльності і поведінки.

Психологічне забезпечення надійності професійної діяльності.

Індивідуальний стиль діяльності та професійна придатність.

Розділ 2. ПСИХОДІАГНОСТИКА З КУРСОМ ПСИХОАНАЛІЗУ

Психодіагностика як галузь психологічної науки. Категорії, принципи та організаційно-технічне забезпечення психодіагностики.

Поняття тесту. Переваги та недоліки тестів. Репрезентативність, надійність, валідність тестів. Технологія створення методик.

Надійність психодіагностичних методик. Стандартизація процедури обстеження. Взаємозв'язок надійності та валідності.

Порядок проведення психодіагностичного обстеження. Індивідуальна та групова діагностика. Змінна тестового психодіагностичного завдання. Категорії тестової психодіагностики. Змінна особистості обстежуваного. Змінна особистості психолога. Організаційно-технічне забезпечення психодіагностики.

Психодіагностика та профорієнтаційна робота психолога. Теоретичні основи, види, принципи, вимоги до організації, структури професійного відбору. Професійно-важливі якості. Професійна придатність, успішність. Професія, професіограма, психограма. Психодіагностика та розстановка кадрів. Соціально-психологічні аспекти адаптації людини.

Діагностика здібностей – характеристика основних тестів. Характеристика і діагностика тестів інтелекту та креативності.

Діагностика властивостей особистості. Поняття про властивість, окремі риси, параметри профіль особистості. Класифікація, характеристика рис та методів діагностики властивостей особистості.

Характеристика проєктивних методів. Критичний аналіз поглядів на проєктивний метод та його діагностичні можливості.

Загальне уявлення про психічні стани. Діагностика психічних станів, дезадаптаційних поведінкових реакцій особистості – характеристика основних тестів.

Мотивація як об'єкт психологічної діагностики. Діагностика мотиваційної сфери особистості. Характеристика основних тестів.

Класифікація методів діагностики темпераменту, характеру, нейро- та психодинамічних характеристик. Специфічні особливості кількісного, якісного аналізів, інтерпретації факторів.

Розділ 3. ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

Управління як соціальний феномен. Теоретико-методологічні основи психології управління. Предмет науки управління та основні етапи її розвитку. Проблеми та інтегральні завдання психології управління. Принципи психології управління.

Поняття про психологічну готовність особистості до виконання певного виду діяльності. Два підходи до розуміння природи психологічної готовності: функціональний та особистісний. Мотиваційний, когнітивний, операційний, особистісний компоненти психологічної готовності керівника до управлінської діяльності. Основні мотиваційні стратегії. Чинники-мотиватори та чинники-демотиватори, їх характеристика.

Функції та стилі керівництва: авторитарний, демократичний, ліберальний. Вплив стилю керівництва на ефективність управління.

Особистість підлеглого як об'єкт управління. Соціалізація особистості як соціальний феномен. Система регуляції поведінки і діяльності особистості. Роль ритуалів і традицій у діяльності колективу. Ритуали і традиції в діяльності організації. Прояви психологічних властивостей особистості в управлінській діяльності. Психологічні основи прийняття управлінських рішень.

Проблеми міжособистісного сприйняття в управлінському спілкуванні. Особливості спілкування керівника з підлеглими.

Мотивація діяльності працівників як чинник успішності управління. Роль психологічної служби в оптимізації управління.

Поняття про психологічний клімат в колективі. Конфлікт і його структурні компоненти. Динаміка виникнення і розвиток конфліктних ситуацій. Причини та умови міжособистісних конфліктів.

Поняття іміджу. Психологічні складові іміджу. Службовий етикет. Критерії моделей поведінки у службовій діяльності. Психологія рекламної діяльності в організації. Участь у дискусіях і публічні виступи. Робота з пресою. Поняття про конфіденційність. Мова і стиль ділового спілкування. Прес-конференція. Інтерв'ю. Радіоінтерв'ю.

Здоров'я як чинник ефективної діяльності керівника. Формули боротьби зі стресами. Управління емоційними станами. Життєві кризи в діяльності керівника.

КРИТЕРІЇ

оцінювання знань на вступному фаховому випробуванні для здобуття освітнього ступеня магістра

1. Загальні положення:

Мета фахового випробування – оцінити відповідність знань, умінь та навичок вступників згідно з вимогами програми вступного фахового випробування.

2. Структура екзаменаційного білета:

Екзаменаційний білет з фахового випробування складається з 50-ти закритих тестових завдань.

3. Критерії оцінювання:

- Рівень знань оцінюється за 200-бальною шкалою.
- Серед відповідей на тестове завдання вступнику слід обрати одну правильну.
- Правильна відповідь на тестове завдання оцінюється у 4 бали, а неправильна – у 0 балів.
- Особи, які отримали менше 100 балів до наступних випробувань не допускаються та участі у конкурсі не беруть.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

До розділу 1.

Загальна психологія

1. Энциклопедия: общая психология. – К. : Master Media, 2004.
2. Занюк С.С. Психология мотивации : навч. посіб. / С.С. Занюк. – Київ : Либідь, 2002. – 304 с.
3. Климов Е.А. Общая психология.Общеобразовательный курс / Е.А. Климов. – М. : Юнити-Дана, 2001. – 511 с.

4. Корольчук М.С. Основи психології : опорні конспекти, схеми, методики / М.С. Корольчук, В.М. Крайнюк, В.М. Марченко. – Київ : Ніка-Центр, 2018. – 320 с.
5. Корольчук М.С. Психологічне забезпечення психічного і фізичного здоров'я / М.С. Корольчук. – Київ : ІНКОС, 2012. – 272 с.
6. Корольчук М.С. Психодіагностика / М.С. Корольчук, В.І. Осьодло. – Київ : Ельга; Ніка-Центр, 2014. – 400 с.
7. Корольчук М.С. Психофізіологія діяльності / М.С. Корольчук. – Київ : Ельга; Ніка-Центр, 2012. – 400 с.
8. Леонтьев А.Н. Деятельность. Сознание. Личность / А.Н. Леонтьев. – 3-е изд. – М. : Политиздат, 1982. – 304 с.
9. Максименко С.Д. Загальна психологія / С.Д. Максименко. – Київ : ЦУЛ, 2014. – 272 с.
10. М'ясоїд П.А. Загальна психологія : підручник / П.А. М'ясоїд. – 2-е вид. – Київ : Вища школа, 2011. – 558 с.
11. Основи психології / за заг. ред. О.В. Киричука, В.А. Роменця. – Київ : Либідь, 2000. – 632 с.
12. Рубинштейн С.Л. Основы общей психологии / С.Л. Рубинштейн. – СПб. : Питер, 2000. – 720 с.
13. Педагогічна і психологічна науки в Україні. – Київ : Педагогічна думка, 2007. – 440 с.
14. Психология личности : Словарь-справочник / под ред. П.П. Горностая, Т.М. Титаренко. – Київ : Рута, 2001. – 320 с.
15. Психологія : підручник / за заг. ред. Ю.Л. Трофімова. – Київ : Либідь, 2005. – 558 с.
16. Семиченко В.А. Психические состояния / В.А. Семиченко. – К. : Магістр-S, 2014. – 205 с.
17. Скрипченко О.В. Загальна психологія / О.В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук, Т.М. Лисянська. – Київ : Либідь, 2015. – 463 с.
18. Титаренко Т.М. Життєвий шлях особистості: у межах і за межами буденного / Т.М. Титаренко. – Київ : Либідь, 2013. – 376 с.
19. Узнадзе Д.Н. Теория установки / Д.Н. Узнадзе. – М. : Изд-во Ин-та практ. психологии; Воронеж: МОДЭК, 1997. – 448 с.
20. Хьелл Л. Теории личности / Л. Хьелл, Д. Зиглер. – 3-е изд. – СПб. : Питер, 2013. – 608 с.
21. Фромм Э. Фрейд. – М. : Весь мир., 2012. – 143 с.
22. Циба В.Т. Соціологія особистості: системний підхід / В.Т. Циба. – Київ : МАУП, 2015. – 151 с.

23. Хекхаузен Х. Психология мотивации достижения / Х. Хекхаузен ; пер. с англ. – СПб. : Речь, 2016. – 321 с.

До розділу 2.

Психодіагностика з курсом психоаналізу

1. Корольчук М.С., Осьодло В.І. Психодіагностика: навчальний посібник. – К.: Ніка-Центр, 2012. - 400 с.
2. Корольчук М.С., Корольчук В.М., Миронець С.М., Тімченко О.В., Осьодло В.І., Ржевський Г.М., Максименко К.С., Психологія праці в звичайних та екстремальних умовах / Навчальний посібник для студентів ВНЗ. - К. : Київ.нац.торг.ун-т, 2015. – 652 с.
3. Практична психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / М.С. Корольчук, В.М. Корольчук, Г.М. Ржевський, С.М. Миронець та ін. – К. : Київ. нац торг.-екон. ун-т, 2014. – 728 с.
4. Психодіагностика: навчальний посібник / уклад. Ю.В. Кушнір; відп.ред. В.П. Кушнір. - Донецьк: КиЦ, 2012. - 346 с.
4. Гордієнко В. Психологія особистості в біографіях, подіях, портретах / Гордієнко В., Копець Л. – К,: Вид. Дім «Києво-Могилянська академія», 2007. – 304 с.
5. Соколов Э. В. Введение в психоанализ. Учебник / Э. В. Соколов – Режим доступа к источнику: <http://psychologiya.com.ua/psixoanaliz/1830-sokolov-elmar-vladimirovich-vvedenie-v-psixoanaliz-uchebnik.html>
6. Бурлачук Л. Ф. Психодіагностика особистості. - К.: Здоров'я, 2009. – 168 с.
7. Гильбух Ю.З. Актуальные проблемы профессиональной психодиагностики. - К.: Знание, 2001.- 21с.
8. Доріс Е. Коен Сновидіння: про що говорить мозок. - К: книголав, 2018. - 240 с.
9. Лактионов А.Н., Луценко Е.Л. Основы психодиагностики, психометрии и тестологии. – Х.: ХНУ им. Каразина, 2008. - 64 с.
10. Луценко О.Л. Практичні роботи з психодіагностики. – Х.: ХНУ ім. Каразіна, 2017. - 68 с.
11. Основы профессионального психофизиологического отбора / под ред. Н.В.Макаренко и др. – К.: Наукова думка, 1987.- 243с.
12. Фрейд З. Толкование сновидений. – К.: Здоровье, 1991. – «Метод толкования сновидений», глава II. – С. 80 – 94, «Сновидение – осуществление желаний», глава III. – С. 94-100, «Работа сновидения», глава VI. – С. 189-269.

До розділу 3. Психологія управління

1. Бандурка А.М. Психология управления / А.М. Бандурка, С.П. Бочарова, Е.В. Землянская. – Х. : Фортуна-пресс, 1998. – 429 с.

2. Цимбалюк І.М. Психологія управління : навч. посіб. / І.М. Цимбалюк. – Київ : Професіонал, 2018. – 624 с.
3. Кайлюк Є.М. Психологія управління : навч. посіб. для студ. спец. «Менеджмент організацій» / Є.М. Кайлюк, Г.Г. Фесенко. – Харків : ХНАМГ, 2017. – 183 с.
4. Карамушка Л.М. Психологія управління закладами середньої освіти / Л.М. Карамушка. – Київ : Ніка-центр, 2010. – 426 с.
5. Лозниця В.С. Психологія менеджменту / В.С. Лозниця. – Київ : ЕксОб, 2014. – 512 с.
6. Мельников Л.П. Психологія управління : курс лекцій / Л.П. Мельников. – 2-ге вид., стереотип. – Київ : МАУП, 2002. – 176 с.
7. Орбан-Лембрик Л.Е. Основи психології управління : монографія / Л.Е. Орбан-Лембрик. – Івано-Франківськ : Плай, 2018. – 426 с.
8. Урбанович А.А. Психологія управління : учеб. пособ. / А.А. Урбанович. – Мн. : Харвест, 2017. – 640 с.

Інтернет - ресурси

1. <http://psyttests.org/books.html> (Електронний каталог підручників з психодіагностики).
2. <http://psyfactor.org> (Електронна бібліотека з психології «Псі-фактор»).
3. <http://www.gumer.info> (Електронна бібліотека з психології «Гумер»).
4. <http://www.twirpx.com/library/> (Електронна бібліотека з психології «Тwirpx»).